

Cultura

Des de POBLE, iniciativa política en voluntat de governar en l'àmbit valencià, es té l'absolut convenciment que la cultura, entesa com un *conjunt de coneixements adquirits per una persona*, pero també com *el conjunt de costums, modos de vida, manifestacions artístiques, científiques, intel·lectuals i utilitàries que caracterisa un poble i el defínix*, és un pilar fonamental per al desenroll de l'individu, aixina com per a perpetuar l'existència d'un colectiu humà que compartix una historia i unes tradicions seculars.

Des d'un punt de vista filosòfic, la cultura és el conjunt de produccions pròpies del ser humà que transformen a la persona i al mig en que esta viu i es desenrolla; des d'un punt de vista històric es el conjunt de formes de vida intel·lectuals i materials que, socialment transmises i assimilades, caracterisen a un grup humà determinat, i, des d'un punt de vista psicològic, constituïx un factor de socialisació, per mig del qual es produïx l'integració de l'individu en la societat.

Els valencians constituïm un poble, i com a colectivitat humana tenim un passat en comú, que s'ha anat conformant a lo llarc de l'història i ha anat configurant un patrimoni que li és propi i particular, sent clau fonamental d'eixe imaginari colectiu una llengua pròpia, la llengua valenciana, que ha usat tradicionalment com a vehícul de comunicació, oral i escrit, pero també com a manifestació cultural en la que s'han escrit tractats i obres lliteràries de valor universal. Lo qual no lleva el reconeixement d'una situació bilingüe en la nostra societat, i inclús el predomini altern de les llengües en convivència, la valenciana i la castellana, no només en diferents àrees concretes del territori valencià sino també entre diferents estrats socials.

Entenem que el Poble Valencià goja d'una cultura pròpia i diferenciada -dins del marc de la cultura europea de la que es sent part- que conta en un amplíssim conjunt de manifestacions genuïnes, algunes de les quals han mereixcut el reconeixement per part d'organismes internacionals com a elements del patrimoni mundial.

Per tot açò des de POBLE treballarem per un model cultural propi, que vertebre la societat valenciana i pose de relleu les particularitats autòctones, a l'hora que incardinarem en el nostre model principis com són la democràcia, l'europeisme, la participació, la modernitat i l'apertura, entenent estos conceptes de la següent manera:

- Propi vol dir que el nostre model cultural ha de tindre en conte les característiques de la societat valenciana i la seua idiosincràsia. L'aplicació de models culturals aliens, adequats per a uns altres pobles, no fa sino perjudicar el desenroll cultural i social dels valencians. El model que propugnem és el que posa en relleu lo propi i contribuïx d'esta manera a reconéixer més i millor el fet diferencial valencià.
- Democràtic, entés este com un principi bàsic que possibilite la participació de les distintes sensibilitats culturals que treballen per a enriquir i fomentar el patrimoni valencià.

- Participatiu, buscant que qualsevol ciutadà/ciudadana tinga accés a la cultura i a la formació, puix d'esta manera es potenciarà l'enriquiment personal i es fomentará l'existència d'individus lliures i crítics, els quals ademés han de tindre l'oportunitat de que la seua opinió siga tinguda en conte a l'hora de l'aplicació de polítiques culturals.
- Modern i obert, de manera que fomente la busca d'innovacions i l'investigació en noves tendències, i que potencie noves formes d'expressió cultural, sense per això descuidar la protecció d'aquelles manifestacions tradicionals i populars.

Volem i treballarem per un model cultural vertebrador, que nos faça sentir-nos un poble singular, i enorgullir-nos de cadascuna de les manifestacions artístiques, festives, musicals, folclòriques i tradicions que es celebren en cada una de les localitats i comarques que conformen l'actual territori valencià. Per ad açò potenciarem qualsevol iniciativa que comporte esta finalitat.

Pero també volem un poble que culturalment participe de les noves tendències artístiques i culturals, que les genere aplicant en elles la creativitat i l'espirit innovador que ha manifestat a lo llarg de la seua historia.

PROPOSTES

Per a fer efectiva la nostra política nos proponem els següents objectius:

- Defendre l'herència cultural de la que som depositaris i mantindre viva cada una de les manifestacions que contribuïxen a particularisar-nos com a poble.
- Potenciar una cultura a l'alcanç de tots, que estiga conectada en les necessitats de la majoria de la ciutadania, evitant que la política cultural, en genèric, es convertixca en elitista i centralisada.
- Potenciar nous valors culturals en les diverses disciplines –artístiques, lliteràries, tècniques, científiques, etc.- connectant en les noves tendències, fets estos que provocaran l'alvanç de la societat i la seua modernitat.
- Favorir el desenroll de les manifestacions culturals individuals, colectives o socials.
- Contribuir a que cada localitat valenciana puga gojar dels mijos adequats per al desenroll d'iniciatives culturals, i fer que les infraestructures publiques de caràcter cultural, des de les de gestió municipal a les de gestió autonòmica, es rendabilisen en funció d'usos compartits entre distints colectius ciutadans.
- Treballar per universalisar la nostra cultura potenciant el coneiximent de les diferents manifestacions per tot arreu.
- Desenrollar una ràdio i televisió públiques que, en el seu paper de servicis públics, oferixquen informació plural i veraç, pero també que complixquen la missió fonamental de ser difusores culturals i vertebradores socials.

- Establir una escola de doblage en llengua valenciana a on puguen preparar-se els professionals que han de treballar tant en el mijos de comunicació públics com en els de titularitat privada.
- Garantir l'accessibilitat a la cultura de totes les valencianes i de tots els valencians.

EL PATRIMONI COM A RESULTANT I GARANT DE LA CULTURA VALENCINA

Com a patrimoni cultural valencià, entenem tot lo que constituïx l'herència cultural pròpia del nostre passat com a poble, que continua construint-se en el present i projectant-se cap al futur. Un patrimoni conformat per tots aquells elements i bens de valor històric i cultural que reflectixen l'herència de les generacions passades i que permeten comprendre el devindre històric i la forma de ser dels valencians com a poble, i per tant són expressió de la seua identitat.

Molt del nostre patrimoni es conserva en els archius i en les biblioteques, pero també el conformen la tradició, les manifestacions populars i les artístiques, les construccions arquitectòniques o la mateixa naturaleza. Per això farem referència explícita a:

- Els archius i biblioteques
- Tradicions i manifestacions populars. Patrimoni immaterial
- Els museus i monuments
- Els parages naturals
- Les noves tecnologies

Els archius i biblioteques

Serà propòsit de POBLE afrontar una política cultural que potencie l'us de les biblioteques. Considerem que el servici bibliotecari, i l'espai com a centre d'estudi i de consulta de llibres, siga un be a l'alcanç de tota la ciutadania. En aquelles localitats a on no es puguen crear biblioteques o mantindre-les per falta de recursos, es buscaran alternatives com la creació de centres de llectura o biblioteques ambulants. En este sentit es fomentarà la llectura per mig de companyes.

Es propiciarà la modernisació de l'accés a la documentació archivística, procurant per la seua digitalisació, i es possibilitarà una coordinació entre els archius valencians, creant una ret que agilise les consultes i l'intercanvi d'informació entre ells.

Tant en l'àmbit bibliotecari com en l'archivístic, l'incorporació de les noves tecnologies serà objectiu prioritari en el propòsit doble de facilitar la consulta i de conservar la documentació.

Es velarà per la popularisació –donar a conéixer– i l'adequada conservació de la documentació valenciana i/o que faça referència a València que estiga en archius no valencians, no desestimant el dret a la seua reclamació i a la seua custòdia en els archius valencians.

Velar per a que la Biblioteca Valenciana seguisca sent el referent del fondo bibliogràfic valencià i pel seu engrandiment en noves edicions o en donacions de biblioteques particulars.

Tradicions i manifestacions populars. Patrimoni immaterial

Les tradicions populars engloben aquelles mostres i manifestacions en les que de manera especial és el poble qui les ha creades, les ha transmises i en general les manté vives. Una gran part es poden englobar com a folclor, i en este sentit el Poble Valencià és ric i goja d'una ampla varietat de mostres que van des de les danses, els cants, les celebracions cíviques i religioses, rituals, les festes...

En l'època de la globalisació, l'intercanvi cultural se veu potenciat. El coneiximent i el contacte en tradicions i manifestacions particulars d'uns atres pobles supon una possibilitat per a l'enriquiment de la societat valenciana, be per incorporació, prèvia adaptació, de les mateixes, be per l'influència modernisadora que pot tindre en les tradicions pròpies. No obstant, també comporta certs riscos que convé evitar. En alguns casos l'importació de manifestacions forànees pot desplaçar tradicions pròpies en la conseqüent pèrdua de riquesa patrimonial; en uns atres casos el canvi que provoca en una tradició pròpia, més que modernisar-la, lo que fa es desvirtuar-la, llevant-li la seua essència i, molt a sovint, banalisant-la, tot lo qual contribuïx a la despersonalisació del poble i a la desafecció dels ciutadans.

La busca de l'equilibri que permeta la modernisació a l'hora que impeditx la desvirtuació no pot partir de suposts autoritaris, ni d'imposicions que llimiten les llibertats individuals, sino de l'aplicació de solucions imaginatives sorgides d'un debat permanent entre tots els agents socials implicats.

Atenent ad açò serà objectiu prioritari de POBLE potenciar i salvaguardar les manifestacions populars genuïnes lo mes autèntiques i pures possibles, fent llabor pedagògica entre lo autèntic i allò que s'afig o s'incorpora com a novetat en una manifestació tradicional.

Els museus i monuments

No veem positiva una indiscriminada creació de museus, pero sí en la bona gestió d'aquells que estiguen creats o es creen, la qual ha de consistir bàsicament en considerar-los alguna cosa més que un lloc de conservació i d'exhibició de distintes mostres temàtiques. Per contra, s'han de concebre també com a centres culturals que treballen per la propagació dels seus continguts i per l'atracció de visitants en diferents iniciatives interactives i participatives.

En igual sentit serà objectiu prioritari facilitar l'accessibilitat per a la visita i contemplació del patrimoni arqueològic, arquitectònic i monumental. Constituït este per insubstituïbles mostres de les distintes etapes culturals, la seua conservació mereixerà la completa atenció de POBLE.

Els parages naturals

POBLE considera que tots els espais naturals han de ser objecte de protecció. Conservar el mig ambient és tasca prioritària que ha de sobrepassar a qualsevol

colectiu particular per a convertir-se en objectiu de tot ciutadà. En este sentit conservar els espais naturals valencians en especials característiques serà una de les prioritats de la nostra iniciativa política, puix no sols formen part del nostre patrimoni cultural - espècies tant vegetals com animals propis i exclusives- mes encara són, junt al territori, part del solar en el que habitem i vivim i per tant mereixen tot el nostre respecte i recapte.

Les noves tecnologies

Les noves tecnologies estan de manera omnipresent en la vida quotidiana –familiar, laboral o de oci- per la qual cosa POBLE valora en un alt grau el desenvolupament d'estes tecnologies, faceta que recolzarà, aixina com el seu ús i la seua incorporació en tots els àmbits de la societat, sempre buscant el servei d'aquelles per a aconseguir un major benestar social, i velarà per a que les dites tecnologies no condicionen ni la privacitat ni la llibertat de les persones.

LA CREACIÓ CULTURAL

POBLE potenciarà la cultura en les seues més diverses variants: literàries, artístiques, líriques, musicals, dramàtiques, deportives, etc. Per ad açò aposta per la creació cultural, perquè en possibilitar-la esta ha de contribuir al desenvolupament de potencialitats individuals i col·lectives, i consegüentment al progrés de la societat i a obrir noves vies per al desenvolupament d'esta.

POBLE considera que ha d'existir una política cultural que propicie i ajude a potenciar la creativitat i les iniciatives que contribuïxquen al desenvolupament de les diferents facetes culturals, per això establirà mides que ajuden al desenvolupament de projectes culturals, sempre i quan estos estiguen basats en un projecte que compagine creativitat i viabilitat, optimitzant els recursos a l'hora de concedir subvencions en estos àmbits. En cas de que una iniciativa realitzada en ajuda resulte exitosa i genere uns beneficis POBLE articularà la manera per a que una part d'estos revertixquen de nou en l'administració i poder aixina ajudar al desenvolupament de noves iniciatives.

En entendre la cultura en el seu més ample sentit, i en l'objectiu de velar per a que tot lo món tinga accés a la mateixa, no discriminarà a priori ninguna modalitat i velarà per a que siga factible eixa accessibilitat per part de tots.

LLENGUA VALENCIANA

Com a resultat del nostre particular devindre històric, el valencià és un idioma en personalitat pròpia i diferenciada dels demés del seu entorn, d'acord en el testimoni conservat en abundant documentació històrica i l'opinió de numerosos lingüistes i investigadors. Un fet que, ademés, és confirmat pel sentir sociològic majoritari del nostre poble.

Est aclariment, que no hauria de ser necessari en circumstàncies normals, se torna imprescindible si partim del fet que, des de principis del segle XX i especialment a partir de la dècada dels 60, els valencians hem assistit al sorgiment, en certs sectors socials, d'una desviació del tradicional concepte de germanor entre els pobles que compongueren la Corona d'Aragó. Una desviació, induïda i fomentada activament des de fóra de les nostres fronteres, que, de proclamar dita germanor, ha passat a

reivindicar la “catalanitat” de la llengua valenciana i, com a conseqüència, també la catalanitat cultural i ètnica del nostre poble.

El valencianisme cívic, cultural i associatiu –en el qual treballem dia a dia molts dels participants de POBLE– fa dècades que té clar que la codificació de la llengua valenciana per mig d’una normativa que no atenga a la seua pròpia personalitat supón un trencament en la nostra història, la castració del potencial futur de l’idioma –en dificultar l’identificació del parlant en el model llingüístic oficial–, la deformació i desaparició de les llegendes peculiars idiomàtiques de la nostra llengua i l’ocultació a nivell estatal i internacional de l’individualitat llingüística del valencià com a màxima expressió de la nostra identitat diferenciada.

La postura de POBLE DEMOCRÀTIC, en conseqüència, és la de:

- Fomentar l’us, en qualsevol nivell, àrea o estament, de la llengua valenciana: llengua pròpia, minoritària i minorisada.
- Recuperar el seu us i conreu, actualment en retrocés degut a la desafecció creixent que estan generant les actuacions que, tant des dels àmbits oficials com extraoficials, s’estan fent a favor d’una consolidació del castellà com a llengua dominant en el territori històricament valenciàparlant, i del català com a llengua de prestigi.
- Recolzar, com a normativa codificadora, aquella que actualment reconeix dita personalitat diferenciada de la llengua valenciana: les Normes d’El Puig.
- Reforçar el reconeixement internacional de la llengua valenciana reclamant un còdic ISO per a la mateixa.

No obstant, en POBLE som també conscients que el devindre històric de les últimes dècades ha generat, en una part substancial de la societat, un desconeixement o desinformació respecte a les verdaderes raïls i coordenades del conflicte llingüístic. Dins d’este procés alienador, l’aparició i posterior actuació de l’Acadèmia Valenciana de la Llengua com a orgue polític que teòricament havia de “defendre el nom i l’entitat” del nostre idioma i resoldre el conflicte, deu considerar-se hui com a fracassada. El seu posicionament acrític i incondicional a favor de les tesis anexionistes del valencià respecte del català la desacredita com a possible font de solució del conflicte.

La seua existència com a institució estatutària i l’innegable impregnació recent que les tesis anexionistes han produït en una part no chicoteta de la societat –a través de l’ensenyança reglada i, en menor mida, de certs mijos de comunicació– requereixen de solucions realistes i factibles, adaptades a l’actual realitat sociològica. Unes mides que, més allà de la proclama voluntarista pero poc efectiva, han d’aspirar a alcançar un nou escenari, en el que el respecte al dret que tenen els valenciàparlants a triar com desenvollop la pròpia personalitat llingüística se veja reconegut, respectat i protegit per la legislació.

És imprescindible, puix, la consecució d’un marc realiste i estable, no subjecte als canvis i vaivens polítics propis d’una democràcia en el que, no a soles el sector anexioniste, com ocorre ara, sino també el valencianisme llingüístic estiga reconegut.

S'han de crear les condicions per a un debat polític obert en el que les diferents postures puguen exposar-se al criteri dels ciutadans en igualtat de condicions i de difusió pública, com a primer pas per a trobar la solució a un conflicte lingüístic del que el poble valencià i la seua llengua són els principals perjudicats.

El reconeixement oficial de les Normes d'El Puig en tots els nivells de l'administració i de l'ensenyança és un pas previ i una condició inexcusable per a apartar el conflicte lingüístic del debat polític: permetent que cada ciutadà, com a mínim, pugui exercir el seu dret a decidir, després de rebre una informació no biaixada, i siga amparat per la llei, prengui la postura que prengui. Una solució que en altres països, com en Noruega, ha propiciat una coexistència pacífica entre visions idiomàtiques discrepants, i han donat lloc a un marc de convivència que permetrà assegurar a la societat en conjunt una visió ajustada del conflicte, no mediatizada pels interessos privats de determinades formacions polítiques i *lobbies* de pressió.